

Kvalitativní výzkum – jeho logika

27. únor 2019, Kurs „Kvalitativní výzkum“

Eva M. Hejzlarová, Ph.D.

1

- Domácí úkol
- Reflexe textu „*Jak se Česko začalo bát hybridní války a proč na slovech záleží*“
- Definice kvalitativního výzkumu a jeho logika
- Procvičování
- Předpoklady kvalitativního výzkumu
- Organizace
- Domácí úkol na příště

2

Reflexe domácího úkolu (formálně)

- Pozdní odevzdávání
- Bez bibliografie to nejde
- Bez otázek to taky nejde
- Rozsah
- Příště prosím správně, protože jinak budu nucena body strhávat

3

Co je podle vás kvalitativní výzkum?

Are you childish? ☐ Yes ☒ No	Are you nervous? ☐ Yes ☒ No
Are you paranoid? ☐ Yes ☐ No, why?	Are you racist? ☐ Yes ☒ No
Are you drunk? ☐ Yes ☒ No	Are you an idiot? ☐ Yes ☒ No

4

Definice kvalitativního výzkumu a jeho logika

- „Kvalitativní výzkum je aktivitou, která stává pozorovatele do světa (nestojí „vně“). Kvalitativní výzkum sestává z praktik, které svět, v němž se pozorovatel nachází, zviditelňují, a to prostřednictvím polních poznámek, formálních i neformálních rozhovorů, fotografií, nahrávek nebo zpráv (o světě). Lidé věnující se kvalitativnímu výzkumu studují jevy v jejich přirozeném prostředí ve snaze porozumět nebo interpretovat dané fenomény tak, jak jim lidé rozumějí a jaké významy jim přiřkládají.“
- (parafráze z Ritchie a Lewis, resp. Denzina a Lincoln 2000)

5

Definice kvalitativního výzkumu a jeho logika

- „...zabývá se porozuměním tomu, jaké významy přisuzují lidé daným fenoménům (na úrovni jednání, svých rozhodnutí, postojů, hodnot atd.) v sociálním světě.“
- „...typické: obecně výzkumná perspektiva (...), pružnost výzkumného designu, objem a bohatství kvalitativních dat, různorodé přístupy k jejich analýze a interpretaci“

6

Definice kvalitativního výzkumu a jeho logika

- „...zabývá se porozuměním tomu, jaké významy přisuzují lidé daným fenoménům (na úrovni jednání, svých rozhodnutí, postojů, hodnot atd.) v sociálním světě.“
- „...typické: obecně výzkumná perspektiva (...), pružnost výzkumného designu, objem a bohatství kvalitativních dat, různorodé přístupy k jejich analýze a interpretaci“
- **Jak jsou tyto charakteristiky naplněny u textu: „Jak se Česko začalo bát hybridní války a proč na slovech záleží“?**

7

„Jak se Česko začalo bát hybridní války a proč na slovech záleží“

- Diskuze ve skupinách:
  - Jaký byl smysl textu?
  - Jde o „vědecký“ článek?

8

Definice kvalitativního výzkumu a jeho logika

- „Strauss and Corbin (1998) delineate qualitative research as any research not primarily based on counting or quantifying empirical material: By the term 'qualitative research' we mean any type of research that produces findings not arrived at by statistical procedures or other means of quantification.“
- Jaké by byly argumenty proti tomuto vymezení?

9

Častá chyba

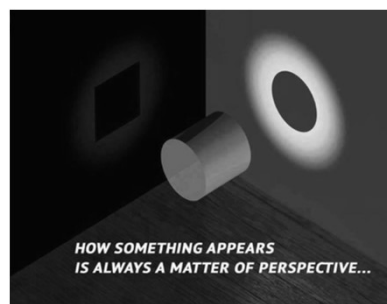
- „Kvalitativní je, když se nepracuje s čísly...“
- „Budu dělat rozhovory, takže je to kvalitativní výzkum.“
- Metody sběru dat jsou podstatné, ale je třeba se dívat na daný výzkum jako celek!

10

Předpoklady kvalitativního výzkumu

- Ontologická východiska
  - Jaká je povaha a forma realit/y? Případně, jaká „realita“ je pro nás určující? Kde se podle nás odehrává to podstatné, co nás zajímá? (zaměřeno na „podstatu“; konstruktivismus vs. realizmus)
- Epistemologická východiska
  - Jaké poznání je možné? Jak se dozvídáme o světě? (zaměřeno na „metody“ poznávání; pozitivismus vs. interpretativní přístup)

11

12

Podle čeho lze rozhodnout, zda je výzkumný rozvrh kvalitativní, resp. kvantitativní povahy?

- ?
- (Desk research)
- Kvantitativní výzkum
- Kvalitativní výzkum

13

Podle čeho lze rozhodnout, zda je výzkumný rozvrh kvalitativní, resp. kvantitativní povahy?

- Charakteristiky uvedené v definici ☺
- Rozhodující je formulace cíle a výzkumných otázek
- Metody jsou od nich odvozeny
- Je třeba zkoumat design jako celek
  - dává smysl toto konkrétní spojení cílů/výzkumných otázek, dat a metod?
  - Komplexní pohled na výzkum

14

Téma: Vykupování slepic z velkochovů

- Cíl:
- Výzkumné otázky:
  - Jaká je v ČR legislativa stran velkochovů slepic?
  - Kolik je v ČR velkochovů?
  - Jaká je kapacita velkochovů?
- Sběr dat:

15

Téma: Vykupování slepic z velkochovů

- Cíl:
- Výzkumné otázky:
  - Jaký je vztah mezi výkupní cenou slepice a jejím stářím?
  - Jaký je vztah mezi výkupní cenou slepice a regionem, kde se velkochov nachází?
  - Lidé jakého věku, pohlaví, měsíčního příjmu kupují vejce od slepic vykoupěných z velkochovů?
- Sběr dat:

16

Téma: Vykupování slepic z velkochovů

- Cíl:
- Výzkumné otázky:
  - Jaké jsou motivace lidí vykupujících slepice z velkochovů?
  - Jakým způsobem je inzerován prodej vajec těchto slepic vykoupěných z velkochovů?
- Sběr dat:

17

Reflexe

- Co pro mě dnes bylo nové?
- Doplňte: „Kvalitativní výzkum se soustředí na porozumění zkoumaným jevům, kvantitativní výzkum se zaměřuje na hledání .... mezi proměnnými. Typickými metodami sběru dat v kvalitativním výzkumu jsou ..., ..., ... Při rozvrhu výzkumu je třeba dbát na soulad mezi ..., ... a ....“

18

Reflexe

- Co pro mě dnes bylo nové?
- Doplňte: „Kvalitativní výzkum se soustředí na porozumění zkoumaným jevům, kvantitativní výzkum se zaměřuje na hledání .... mezi proměnnými. Typickými metodami sběru dat v kvalitativním výzkumu jsou ..., ..., .. Při rozvrhu výzkumu je třeba dbát na soulad mezi ..., ... a ....“

19

Domácí úkol

- Vypracovat skupinový domácí úkol (DÚ č. 2) do pondělka 4. 3. 2017, 20:00: Překlad

20